

POP CULTURE 2011

vereniging
nederlandse
pop|podia
en festivals

**Vereniging Nederlandse Poppodia en
-Festivals (VNPF)**

Funenpark 1
1018 AK Amsterdam
t 020 4215005
f 020 4214937
e info@vnpf.nl
www.vnpf.nl

redactie

Arne Dee (VNPF)
Berend Schans (VNPF)

databewerking

Richard van den Berg (ABF Research, Delft)

grafisch ontwerp

Helma Timmermans
go@helmatimmermans.nl

druk

Drukwerkfabriek, Oosterhout (GLD)

GIOVANCA - PODIUM DUYCKER, HOOFDDORP FOTOGRAFIE: JUST JUSTA, WWW.JUST-JUSTA.NL

Deze publicatie is gedrukt op Balance™ papier, het eerste perfect wit chloorvrij gebleekte papier, vervaardigd uit 100% gerecycleerde FSC vezels.

Het keurmerk voor
verantwoord bosbeheer
Cert no. SCS-COC-002819
© 1996 Forest Stewardship Council

INHOUD

- 5 INLEIDING**
- 7 ORGANISATIE** Wat voor poppodia en concertzalen zijn er?
- 9 BEZOEK** Wat gebeurt er en hoeveel publiek komt er?
- 13 ARTIESTEN** Hoe vaak treden ze op en waar komen ze vandaan?
- 15 SPREIDING** Hoe spreiden poppodia, activiteiten en bezoek zich over Nederland?
- 17 WERKGELEGENHEID** Hoeveel (betaalde) banen zijn er?
- 19 FINANCIËN** Hoeveel geld gaat er om?
- 23 OVERIG AANBOD** Waar wordt nog meer live popmuziek gepresenteerd?
- 25 VNPF** Wat doet de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals?
- 26 LEDENLIJST** Welke poppodia en -festivals zijn lid in september 2012?
- 29 MEER INFORMATIE**

verantwoording

Deze publicatie geeft een overzicht van gegevens van 53 poppodia die actief waren in 2011 én in 2012 lid zijn van de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPf). Van 49 van deze podia zijn bedrijfsgegevens verzameld (een respons van 92%). Voor deze publicatie zijn de gegevens geëxtrapoleerd tot de gegevens van de genoemde 53 podia. De VNPf verzamelt sinds 2002 systematisch de bedrijfsgegevens van de aangesloten poppodia.

copyright

'Poppodia in cijfers 2011' is een uitgave van de VNPf, Amsterdam. Copyright 2012. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze opgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

disclaimer

Ondanks alle aan de samenstelling van deze uitgave bestede zorg kan de uitgever geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

INLEIDING

Het merendeel van de Nederlandse poppodia is aangesloten bij de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF). 'Poppodia in Cijfers 2011' geeft een overzicht van hun activiteiten, bezoek, spreiding, werkgelegenheid en financiën. De VNPF benadrukt dat de cijfers in deze publicatie een algemeen beeld geven. Gemiddelden zeggen niets over cijfers van individuele podiumorganisaties.

Poppodia zijn organisaties gespecialiseerd in het presenteren van live popmuziek. Zij zorgen voor een levendige popcultuur in Nederland. Het grootste deel van de activiteiten bestaat uit popconcerten en clubavonden. Daarnaast presenteren veel podia ook toneel, dans, comedy, film, fotografie, mediakunst en multidisciplinaire programma's. Vrijwel alle Nederlandse poppodia zijn non-profitorganisaties die zich als taak stellen een innovatief en veelzijdig artistiek aanbod te presenteren aan een breed Nederlands publiek. Poppodia bieden muzikaal talent een plek om zich te presenteren. Het publiek kan kennismaken met zowel lokale artiesten als bekende (inter)nationale acts. Bezoekers ontmoeten elkaar tijdens verschillende programma's en daardoor vervullen poppodia ook een niet te onderschatten maatschappelijke rol.

2011 was een bewogen jaar, onder andere door de plotselinge btw-verhoging halverwege het jaar, van 6% naar 19% (inmiddels is deze draconische maatregel weer teruggedraaid) waardoor podia deze belasting moesten compenseren in zowel lagere programmakosten als duurdere tickets. De gemiddelde entreprijs steeg met 'slechts' 3,5% in 2011, maar dit is exclusief btw. De entreprijzen stijgen al jaren sneller dan de koopkracht en inflatie, waardoor concertbezoek steeds duurder wordt in ver-

gelijking met andere vrijetijdsbestedingen. In tijden van economische recessie, waarbij het publiek aantoonbaar minder uitgaven doet (daling van kassa- en horeca-inkomsten) en aangekondigde overheidsbezuinigingen, was een belastingverhoging een bittere pil. Wederom organiseerden de poppodia minder concerten en minder clubavonden per poppodium dan het jaar ervoor. Hierdoor daalden de totale programmakosten, net als de totale personeelskosten, maar de inkomsten daalden nog meer dan de uitgaven. Voor het eerst in de geschiedenis daalden de totale en gemiddelde inkomsten en uitgaven van de poppodia. Toch slaagden de podia erin om gezamenlijk een klein positief resultaat te behalen. Ze lijken goed in te kunnen spelen op de laagconjunctuur en binnen de financiële kaders te blijven door reorganisaties, personeelsbezuinigingen, veiliger programmeren en meer besloten verhuur. Zo werden relatief meer en vaker vrijwilligers ingezet en was er een toename van ingeleend personeel ten koste van medewerkers in loondienst. Het aantal besloten verhuuractiviteiten nam toe. Het gemiddelde bezoek per concert steeg opnieuw, zo ook het aandeel uitverkochte concerten en clubavonden.

Het financiële resultaat zegt echter niets over de mate waarin culturele en maatschappelijke doelstellingen worden behaald. Meer besloten verhuur en minder en populairder programma betekent over het algemeen uitholling van de artistiek-inhoudelijke functie van poppodia. Minder speelmogelijkheden voor nieuw en (nog) onbekend talent betekent een verschraving van het aanbod op korte en lange termijn. De bezuinigingen bij de landelijke fondsen versterken dit nog eens. De inhoudelijk-innovatieve taak van poppodia, en ook festivals, en daarmee de diversiteit van het gepresenteerde, komt verder onder druk te staan.

SHANTEL - EFFENAAR, EINDHOVEN FOTOGRAFIE: HANNEKE WETZER

ORGANISATIE

Wat voor poppodia en concertzalen zijn er?

De Nederlandse poppodia kennen een grote mate van diversiteit. Zo heeft bijvoorbeeld de Bakkerij in Castricum één concertzaal met een publieks-capaciteit van 150 bezoekers, terwijl de Melkweg in Amsterdam 3.600 bezoekers gelijktijdig kan ontvangen in drie concertzalen en daarnaast nog een cinema, theater, mediaroom, galerie en café-restaurant herbergt. In deze publicatie hebben alle cijfers alleen betrekking op de activiteiten in de concertzalen van de poppodia. Hiervan zijn 77% muziekactiviteiten. Vanwege het verschillende karakter wat betreft grootte, werkgelegenheid en financiën wordt een onderscheid gemaakt tussen kleine poppodia (capaciteit tot 400 bezoekers), middelgrote poppodia (capaciteit van 400 tot 1000 bezoekers) en grote poppodia (capaciteit van 1000 of meer bezoekers). Met capaciteit wordt bedoeld de hoeveelheid betalende bezoekers waarbij het programma is uitverkocht. De gemiddelde

capaciteit van de poppodia is 736 bezoekers, maar bijna driekwart van de poppodia is kleiner dan het gemiddelde. De poppodia hebben tezamen 82 concertzalen waar popmuziek wordt gepresenteerd, met een gemiddelde capaciteit van 476 bezoekers per zaal. In 2011 was er door een lichte toename van kleine en middelgrote podia in de populatie een daling van de gemiddelde capaciteit per podium (van 790 in 2010 naar 736 in 2011) en per zaal (van 519 in 2010 naar 476 in 2011). De meeste poppodia bevinden zich, net als het aantal inwoners, in het zuiden en het westen van Nederland, met name in de grote steden (zie p.14). In 2012 zijn 57 poppodia aangesloten bij de VNPF. Een klein deel van deze podia was in 2011 echter niet of slechts gedeeltelijk actief wegens verbouw of nieuwbouw. De gegevens over 2011 zijn daarom gebaseerd op de cijfers van 53 poppodia.

VNPF-podia cijfers 2011

type podium	aantal podia	aantal concertzalen
groot podium (>1000)	10	23
middelgroot podium (400-1000)	28	44
klein podium(<400)	15	15
totaal	53	82

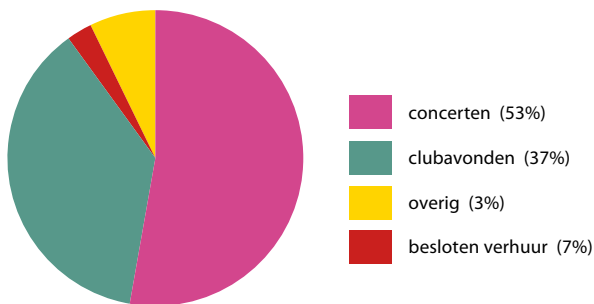

MEMPHIS MANIACS - UNDERGROUND, LELYSTAD FOTOGRAFIE: JURIAN LAMBOOLJ

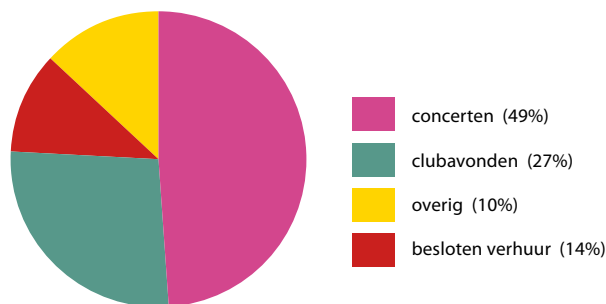
ACTIVITEITEN EN BEZOEK

Wat gebeurt er en hoeveel publiek komt er?

- Poppodia organiseren diverse publieksactiviteiten in hun concertzalen. Dit zijn grotendeels muziekprogramma's zoals concerten (49%) en clubavonden (27%).
- Ook worden andere programma's aan het publiek gepresenteerd in de concertzalen zoals film, theater, comedy, dichtkunst en talkshows (10%).
- Daarnaast verhuren de poppodia soms hun locatie voor besloten bijeenkomsten, zoals congressen en feesten (14% van de totale activiteiten).
- In 2011 werden door de poppodia tezamen 9.942 activiteiten georganiseerd, waarvan 7.637 muziekprogramma's, waarbij 19.005 optredens werden gegeven.
- Het publiek bracht 3.404.603 keer een bezoek aan een poppodium, waarvan bijna 2,7 miljoen betalende bezoeken. Daarnaast werden er bijna een half miljoen bezoekers gratis ontvangen en waren er bijna tweehonderdduizend bezoeken aan besloten evenementen in de poppodia.
- Van alle bezoeken in 2011 was 53% een bezoek aan een popconcert, 37% een bezoek aan een clubavond, slechts 3% een bezoek aan overige publieksactiviteiten (niet-muziek) en 7% aan besloten verhuuractiviteiten.

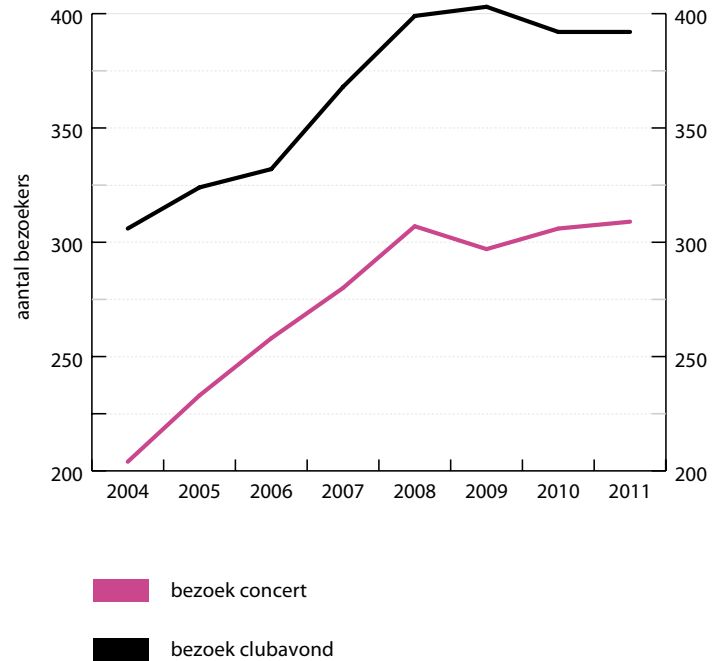
bezoeken

activiteiten

gemiddeld aantal betalende bezoekers per concert en per clubavond

ACTIVITEITEN EN BEZOEK

popconcerten

- In 2011 zijn door 53 poppodia 1.522.973 kaarten verkocht voor 4.936 verschillende popconcerten met in totaal 10.873 live optredens.
- Het totaal aantal concerten steeg met 3,5% ten opzichte van 2010. Het totaal aantal betaalde bezoeken steeg met 4,5%. Dit is echter gebaseerd op 53 podia in 2011 in tegenstelling tot 47 podia in 2010. Gemiddeld worden per podium steeds minder concerten georganiseerd.
- Het gemiddeld aantal concerten per podium daalde namelijk van 110 concerten in 2009 naar 99 concerten in 2010 naar 93 concerten per podium in 2011.
- Het gemiddeld aantal betalende bezoekers per concert steeg van 297 bezoekers in 2009 naar 306 bezoekers in 2010 naar gemiddeld 309 bezoekers in 2011.
- Het aantal uitverkochte concerten steeg van 13% in 2009 naar 15% in 2010 naar 16% in 2011.
- Het feit dat er minder concerten worden georganiseerd met gemiddeld meer bezoekers en meer uitverkochte shows, in combinatie met een daling van de gemiddelde capaciteit per podium, duidt erop dat podia de laatste jaren steeds veiliger zijn gaan programmeren.

clubavonden

- In 2011 werden 2.701 clubavonden georganiseerd, waar ruim 1.058.575 betalende bezoekers op afkwamen voor 8.132 optredens.
- Het totaal aantal clubavonden steeg met 3,5% ten opzichte van 2010. Het totaal aantal betaalde bezoeken aan clubavonden steeg ook met 3,5%. Dit is echter gebaseerd op 53 podia in 2011 in tegenstelling tot

47 podia in 2010. Gemiddeld worden per podium steeds minder clubavonden georganiseerd.

- Per podium daalde het gemiddeld aantal clubavonden namelijk van 62 in 2009 naar 54 in 2010 naar 51 in 2011.
- Een clubavond trok gemiddeld 392 bezoekers in 2011, gelijk aan 2010.
- Het aantal uitverkochte clubavonden steeg van 14% in 2010 naar 18% in 2011.

overige publieksactiviteiten

- Er werden ook nog 950 andere programma's dan muziek gepresenteerd in de concertzalen van de poppodia, zoals films, theater, dichtkunst en talkshows. Dit was in 2011 goed voor 11% van de totale publieksactiviteiten.
- Gemiddeld trok dit 109 bezoekers per activiteit, ten opzichte van gemiddeld 128 mensen in 2010.
- De niet-muziek-activiteiten zorgen voor slechts 4% van het totale bezoek aan publieksactiviteiten in poppodia.

besloten verhuur

- Naast alle publieksactiviteiten verhuurden de podia hun zalen ook nog 1.355 keer aan externen in 2011, waarbij ruim 200.000 gasten werden ontvangen. Dit zijn 8% meer besloten activiteiten dan in 2010 en maar liefst 76% meer besloten verhuuractiviteiten dan in 2009. Door toenemende kosten, een publiek dat minder spendeert en terugtrekkende overheden en sponsors, zien podiumorganisaties zich genoodzaakt meer eigen inkomsten te genereren door hun zalen vaker te verhuren.

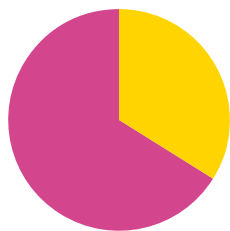
ARTIESTEN

Hoe vaak treden ze op en waar komen ze vandaan?

- Poppodia presenteren een grote diversiteit aan artiesten. Vrijwel alle muziekgenres en nationaliteiten zijn vertegenwoordigd. VNPF verzamelt echter geen cijfers over de verschillende muziekgenres, vanwege het subjectieve karakter hiervan en het toenemende aantal cross-overs binnen de verschillende muziekgenres.
- In totaal werden 19.005 optredens gegeven, waarvan 5.073 door buitenlandse artiesten en groepen (27%) en 13.932 optredens door Nederlandse acts (73%).
- Bij clubavonden was het aandeel Nederlandse artiesten groter. Maar liefst 84% van de acts en DJ's kwam van Nederlandse bodem.
- Naarmate de capaciteit van een podium toeneemt, stijgt ook het aan-

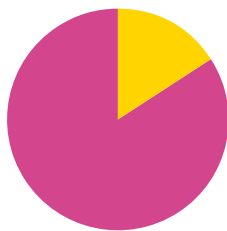
deel buitenlandse artiesten. Bij grote podia werd bijna de helft van de optredens tijdens concertavonden uitgevoerd door buitenlandse artiesten. Bij middelgrote en kleine podia was dit slechts een kwart.

- Tijdens clubavonden was bij grote podia 22% van de artiesten afkomstig uit het buitenland, terwijl dit minder was bij middelgrote podia (13%) en kleine podia (10%).
- Ongeacht hun capaciteit ontvangen podia in grote steden zoals Amsterdam (Paradiso en Melkweg), Utrecht (Ekko en Tivoli), Rotterdam (Worm, Rotown en Baroeg), Groningen (Vera) en Nijmegen (Doornroosje) beduidend meer buitenlandse artiesten dan podia in andere steden.

buitenlands (34%)
Nederlands (66%)

aandeel (inter)nationale optredens
tijdens popconcerten

buitenlands (16%)
Nederlands (84%)

aandeel (inter)nationale optredens
tijdens clubavonden

aandeel buitenlandse bands

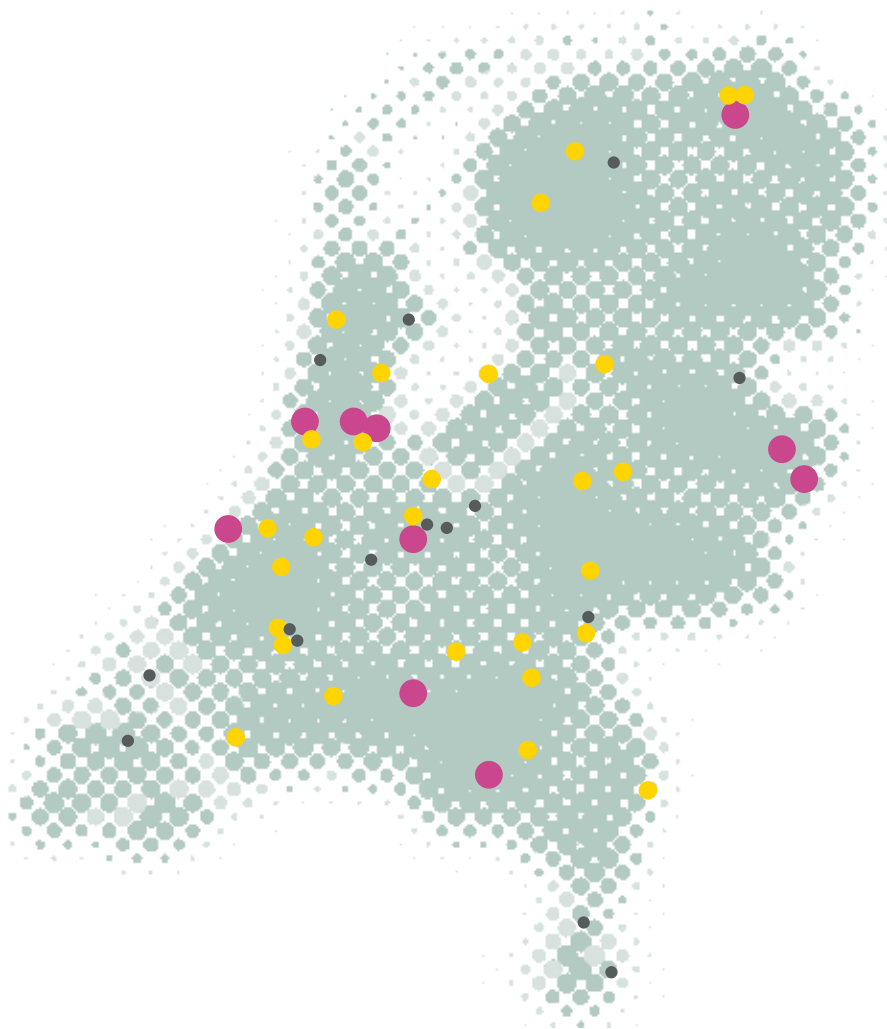

aandeel buitenlandse dj's

grote podia
middelgrote podia
kleine podia

VNPF-podia 2011

- groot podium (1000 bezoekers of meer)
- middelgroot podium (400 tot 1000)
- klein podium (tot 400 bezoekers)

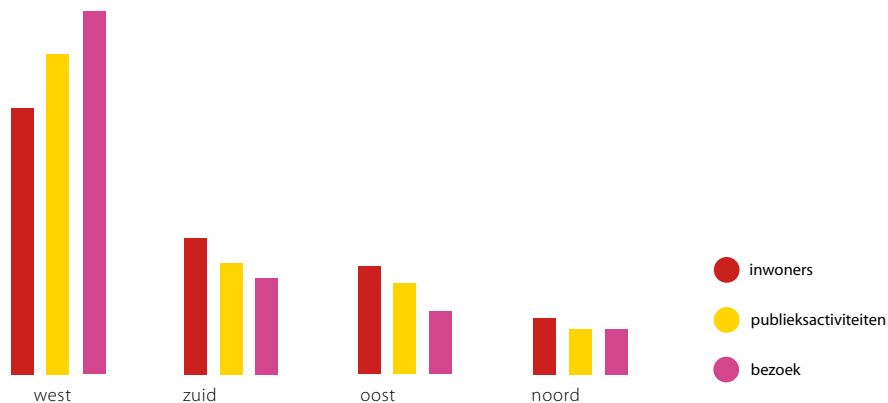

SPREIDING

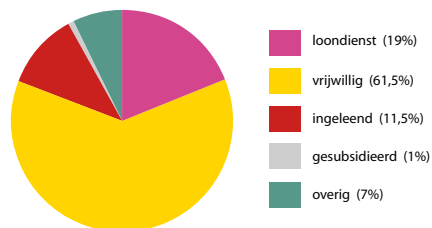
Hoe spreiden podia, activiteiten en bezoek zich over Nederland?

- Ruim de helft van de poppodia is gevestigd in het westen van het land, waar dan ook de meeste optredens plaatsvinden (56,5%) en de meeste bezoekers worden ontvangen (64%).
- Door de hoge concentratie van activiteiten en bezoek in het westen hebben de andere regio's relatief minder activiteiten en bezoek in verhouding tot het aantal inwoners.
- In het noorden van het land woont 10% van de Nederlandse bevolking en wordt 8% van de activiteiten georganiseerd en 8% van de bezoekers ontvangen.
- In de regio oost wordt voor 19% van de bevolking 16% van de publieksactiviteiten georganiseerd, waar slecht 11% van het totale publiek op afkomt.
- Het zuiden van Nederland herbergt 24% van de inwoners van Nederland en daar organiseren de podia 19,5% van het totaal aantal publieksactiviteiten en wordt 17% van het totale publiek ontvangen.
- Met name de vier grote steden in het westen hebben een groot aandeel. Hier vinden 35% van de totale publieksactiviteiten en 50% van het bezoek plaats in 12 concertzalen (15% van het totaal), terwijl hier 13% van de Nederlandse bevolking woont. Deze steden hebben grotere podia en programmeren vaker buitenlandse artiesten en gevestigde namen, die relatief meer publiek trekken dan binnenlandse acts. Paradiso en Melkweg in Amsterdam zijn goed voor 18% van de activiteiten en 30% van het totale bezoek van alle poppodia.

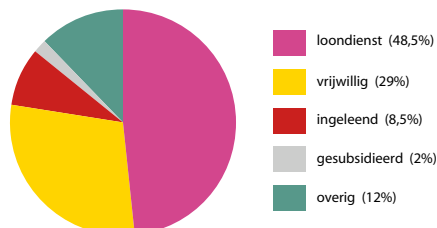
West = Noord-Holland, Utrecht, Zeeland, Zuid-Holland
Zuid = Limburg, Noord-Brabant
Oost = Flevoland, Gelderland, Overijssel
Noord = Drenthe, Friesland, Groningen

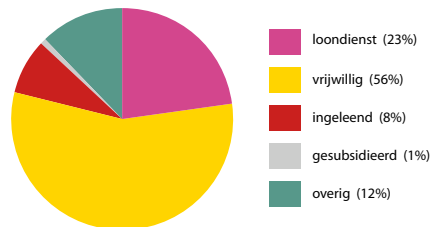
alle podia	personen	aandeel personen	voltijdbanen	aandeel vte
loondienst	1.185	19%	633	48,5%
vrijwilliger	3.848	61,5%	377	29%
ingeleend	726	11,5%	111	8,5%
gesubsidieerde baan	39	1%	31	2%
overig	453	7%	152	12%
totaal	6.251	100%	1.304	100%

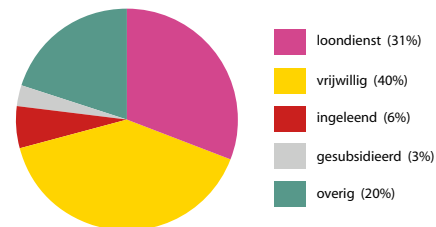
verdeling personen alle podia

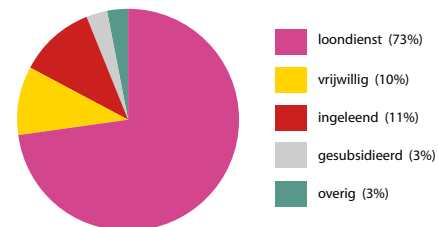
verdeling voltijdbanen alle podia

verdeling voltijdbanen kleine podia

verdeling voltijdbanen middelgrote podia

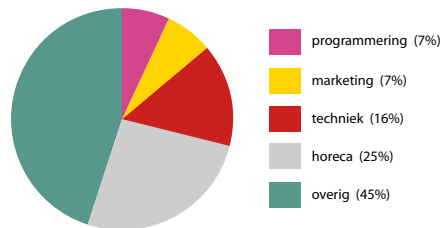

verdeling voltijdbanen grote podia

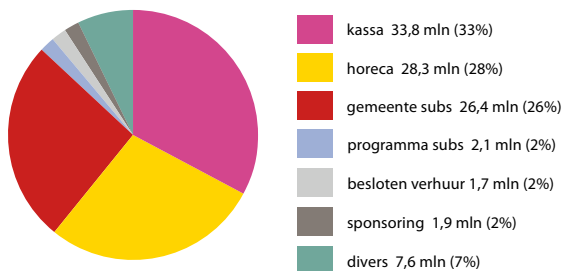
WERKGELEGENHEID

Hoeveel (betaalde) banen zijn er?

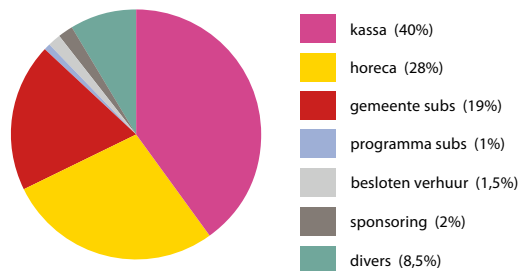
- In 2011 waren 6.251 mensen werkzaam in de poppodia.
- Van deze medewerkers werkte 62% als vrijwilliger, die samen 29% van al het werk in de poppodia voor hun rekening namen.
- Er was een stijging in 2011 van het aandeel vrijwilligers ten opzichte van 2010, zowel in aantal personen (van 57% naar 62%) als in het aantal uren inzet (van 24% naar 29%). De groei van het totale aandeel vrijwilligers heeft deels te maken met een toename van de populatie met kleinere podia, die immers meer vrijwilligers inzetten. Dit is echter niet de enige verklaring. Het aandeel vrijwilligers nam in alle gevallen toe, bij de kleine, middelgrote en grote podia, zowel in personen als in voltijdbanen.
- Van alle medewerkers is slechts 19% in loondienst bij de podia, maar zij verzorgen samen wel 49% van al het werk.
- Daarnaast maken de podia gebruik van ingeleende en gesubsidieerde arbeid, door respectievelijk 12% en 1% van alle medewerkers, die respectievelijk 9% en 2% van al het werk verzetten.
- Het aandeel medewerkers in loondienst is afgenomen in 2011 ten opzichte van 2010 (van 54% naar 49%), terwijl het aandeel ingeleende krachten (payroll, uitzendkrachten) juist toenam, met name bij de grote podia (van 9% naar 11%).
- Samen met de toename van het aandeel vrijwilligers lijkt het er op dat podia zich daarmee aanpassen aan de teruglopende inkomsten door te besparen op personeelskosten en door minder financieel risico te nemen.
- Er zijn grote verschillen in personeelsinzet tussen kleine en grotere podia. Bij kleine podia wordt maar liefst 56% van het werk uitgevoerd door vrijwilligers, bij middelgrote podia is dit 40% en bij grote podia gemiddeld 10%. In alle gevallen een stijging ten opzichte van 2010.
- Voor betaalde medewerkers geldt precies het tegenovergestelde. Bij kleine podia wordt 31% van het werk door medewerkers in loondienst of ingeleend personeel uitgevoerd, bij middelgrote podia is dit 37% en bij grote podia 84%.
- Een kwart van de arbeidsuren in de poppodia wordt ingezet ten behoeve van de horeca. De afdeling productie en techniek (licht en geluid) is goed voor 16% van het werk. De programmeurs en marketeers nemen ieder 7% van de voltijdbanen voor hun rekening. De overige 45% wordt ingevuld door andere functies zoals directie, beveiliging en schoonmaak.

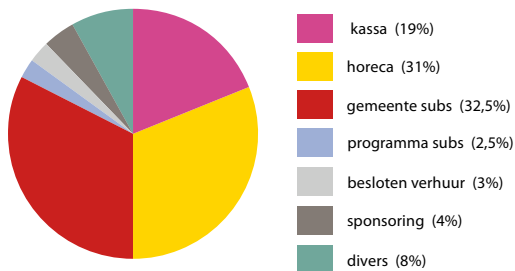
verdeling functies voltijdbanen alle podia

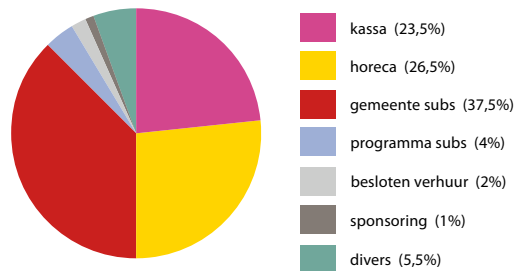
alle podia

grote podia

kleine podia

middelgrote podia

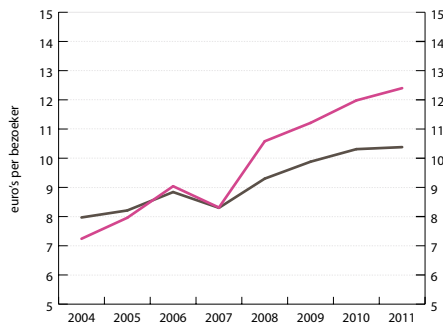
FINANCIËN

Hoeveel geld gaat er om?

inkomsten

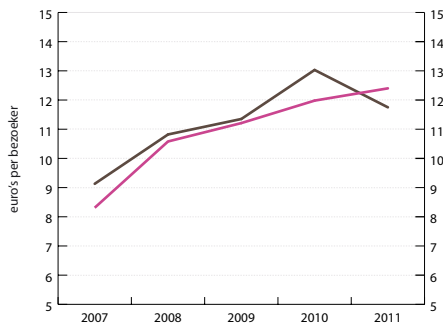
- In 2011 realiseerden de poppodia een gezamenlijke omzet van €101,5 miljoen.
- Na een structurele jaarlijkse stijging van inkomsten, daalde in 2011 voor het eerst in de geschiedenis de gemiddelde omzet per VNPF-podium. Deze bedroeg €1,9 miljoen in 2011, tegen €2,1 miljoen in 2010, een daling van maar liefst 10,5%. Dit werd deels veroorzaakt doordat de populatie in 2011 gemiddeld kleinere organisaties heeft, maar ook doordat de meeste podia minder inkomsten genereerden.
- De daling van inkomsten werd met name veroorzaakt doordat de publieksinkomsten terugliepen. Ten opzichte van 2010 hadden de podia in 2011 minder inkomsten uit kaartverkoop (gemiddeld 2,5% daling) en horeca (gemiddeld 5,2% daling). Dit is een logisch gevolg van de daling van het aantal activiteiten en bezoeken per podium. Gemiddeld hadden de podia in 2011 16% minder aan eigen inkomsten dan in 2010. Ook het hogere btw-tarief in de tweede helft van 2011 heeft geleid tot minder inkomsten aan de deur.
- De gemeentelijke subsidie per podium nam in 2011 nog toe met 6%, deels weer veroorzaakt door een populatie met kleinere podia, die relatief meer subsidie ontvangen. Het aandeel subsidie op de totale inkomsten nam niet alleen daardoor licht toe (van 26% naar 28%), maar ook door de teruglopende publieksinkomsten. Vanaf 2012 worden ook gemeentelijke bezuinigingen ingezet, waardoor de podia nog afhankelijker worden van de uitgaven van het publiek.
- De poppodia genereerden in 2011 gemiddeld voor 72% hun eigen inkomsten en de overheid financierde de overige kosten, met name de gemeenten (26%), maar ook de programmafonds (2%).
- Eigen inkomsten worden gegenereerd uit kaartverkoop (33%), horecaomzet (28%) en inkomsten uit besloten verhuur, sponsoring en overige (11%). Van de totale inkomsten uit kaartverkoop gaat echter 95% rechtstreeks naar de optredende artiesten.
- De verdeling van de inkomsten verschilt per type poppodium. Grote podia genereren gemiddeld 80% eigen inkomsten, enkelen zelfs meer dan 90%, terwijl middelgrote 58% en kleine podia 64% van de eigen inkomsten verzorgen en meer financiering van de gemeenten ontvangen. Omdat bij kleinere podia de programmakosten minder vaak door de kaartverkoop worden gedekt, is daar ook de programmasubsidie vanuit fondsen van groter belang.
- Grote podia halen meer omzet uit kaartverkoop dan uit horeca. Bij kleinere poppodia is dit juist andersom. In grote podia treden vaker duurder artiesten op waardoor de entreeprijs hoger wordt, terwijl kleinere podia relatief meer goedkopere, regionale en lokale artiesten programmeren.

diagram 1 gemiddelde entreprijs en horecabesteding per bezoeker (ex-btw)

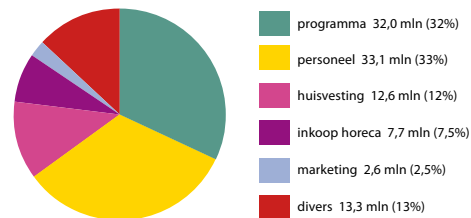

gem. entreprijs
gem. horecabesteding

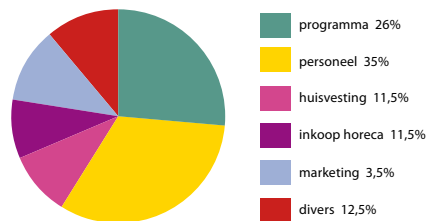
diagram 2 gemiddelde programmakosten en entreprijs per bezoeker (ex-btw)

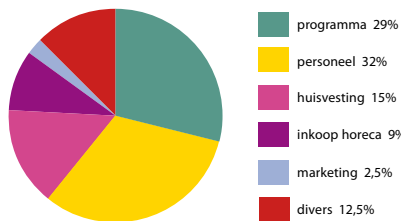
gem. entreprijs
gem. programmakosten

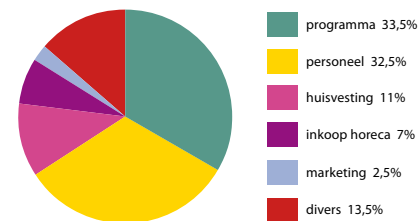
alle podia

kleine podia

middelgrote podia

grote podia

FINANCIËN

uitgaven

- De totale uitgaven van de poppodia in 2011 bedroegen €101,2 miljoen.
- Net als bij de inkomsten is na een jaarlijkse stijging in 2011 voor het eerst in de geschiedenis een daling zichtbaar van de gemiddelde uitgaven per podium (van 1%). De gemiddelde inkomsten daalden fors meer dan de gemiddelde uitgaven.
- Desondanks behaalden de podia gezamenlijk een positief resultaat van drie ton, maar dit is slechts 0,3% van de totale omzet.
- De poppodia geven gemiddeld een derde van hun geld uit aan het programma en een derde aan personeel. Overige uitgaven zijn onder andere huisvesting (12%) en inkoop horeca (7,5%). Onder programmakosten worden bijvoorbeeld gages, afdrachten, reis-, hotel- en cateringkosten voor artiesten verstaan.
- De programmakosten daalden in 2011 gemiddeld met ruim 15% per podium. Dit werd deels veroorzaakt doordat er minder programma werd georganiseerd, maar ook de gemiddelde kosten per programma daalden met bijna 10%. Daarnaast is in de populatie van 2011 het gemiddelde poppodium kleiner dan in de populatie van 2010 en bij kleinere podia zijn de programmakosten gemiddeld lager. Dit bij elkaar leidde tot een flink kleiner aandeel van de programmakosten ten opzichte van de totale kosten.
- De gemiddelde entreprijs (ex-btw) steeg met 3,5% terwijl de gemiddelde programmakosten daalden met 10%. Het lijkt erop dat in 2011 het verhoogde btw-tarief niet zozeer is doorberekend in de entreprijs, maar deze kostenstijging voor de podia met name ten koste is gegaan van de gages van (Nederlandse) artiesten. Dit wordt ook bevestigd door diverse programmeurs.
- De gemiddelde personeelskosten per podium daalde in 2011 met 3,3%, wat een logisch gevolg is van minder programma-activiteiten, maar mogelijk ook door de verhoogde inzet van vrijwilligers ten koste van betaalde krachten.
- De enige kosten die relatief stegen zijn de huisvestingskosten, wat mogelijk samenhangt met het feit dat gemeenten steeds vaker marktconforme huur gaan rekenen aan podia.
- Bij grote podia bedragen de programmakosten 33,5% van de totale uitgaven, bij middelgrote podia is dit 29% en bij kleine podia 26%.
- Door grotere podia daarentegen wordt relatief minder geld uitgegeven aan personeel. Ondanks het feit dat kleine podia veel meer met vrijwilligers werken, bedragen bij grote podia de personeelskosten 32,5% van de totale begroting, bij middelgrote podia 32% en bij kleine podia 35%.
- Opnieuw steeg de prijs van een entreekaart, namelijk met 3,5% ten opzichte van 2010. Dit is echter exclusief btw, terwijl de btw op 1 juli 2011 steeg van 6% naar 19%, dus de daadwerkelijke stijging is groter. Het publiek betaalde in 2010 per bezoek gemiddeld €12,40 (ex btw) voor een kaartje (zie diagram 1, pagina 20). Daarmee is de gemiddelde prijs voor een entreekaartje in zeven jaar tijd gestegen met maar liefst 71%.

BEVRIJDINGSFESTIVAL OP DE DAM, AMSTERDAM FOTOGRAFIE: RICHARD TAS

OVERIG AANBOD POPMUZIEK

Waar wordt nog meer live popmuziek gepresenteerd?

Naast de gespecialiseerde poppodia zijn er meer locaties in Nederland waar popconcerten worden georganiseerd, zoals in cafés, theaters, conservatoria, evenementenhallen, stadions en tijdens festivals. Hiervan wordt echter maar een deel geteld door koepelorganisaties en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) verzameld helaas ook niet alles. Hierdoor is het moeilijk een exact beeld te geven van het totaal aanbod en bezoek aan popconcerten in Nederland.

- Uit de cijfers van Nederlandse theaters, schouwburgen en concertgebouwen blijkt dat daar jaarlijks zo'n 5000 popconcerten worden georganiseerd met circa 1,7 miljoen bezoeken.¹
- In evenementenhallen en stadions zoals de Ziggo Dome, Heineken Music Hall, Ahoy, Gelredome en Goffert worden jaarlijks ook minstens 80 grote concerten georganiseerd die zo'n 800.000 bezoekers trekken.²
- Volgens de Podiumpeiler 2011 worden in totaal jaarlijks in Nederland circa 25.000 popconcerten in podia georganiseerd die in totaal bijna 10 miljoen bezoeken trekken.³ Op basis hiervan schatten we het marktaandeel van de VNPF-podia op ruim 35% van het totaal bezoek aan popconcerten.

- Naast deze circa 10 miljoen bezoeken aan popconcerten trekken ook popfestivals jaarlijks miljoenen bezoekers naar weilanden, tenten en steden. De Podiumpeiler 2011 meldt op basis van de gegevens van Respons dat jaarlijks bijna 500 podiumkunsthoeven plaatsvinden die gezamenlijk circa 15 miljoen bezoeken trekken.⁴ Dit zijn echter ook festivals voor klassieke muziek en theater. Het exacte aandeel van popmuziek tijdens festivals is niet bekend. De VNPF is in 2012 ook begonnen met het verzamelen van gegevens van haar festivalleden. Deze cijfers zijn echter nog niet bekend.

¹ Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD)

² Mojo Concerts

³ Podiumpeiler 2011, uitgevoerd door Atlas voor gemeenten in opdracht van Muziek Centrum Nederland (MCN) en Theater Instituut Nederland (TIN).

⁴ Idem

DUBBEL DUBSTEP

Wat doet de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals?

De VNPF is de branchevereniging van poppodia en popfestivals in Nederland en bestaat sinds 1993.

belangenbehartiging

In september 2012 heeft de VNPF 84 leden, bestaande uit 57 poppodia en 27 popfestivals. In het belang van deze leden oefent de VNPF invloed uit op wetgeving en overheidsbeleid die poppodia en -festivals aangaan, zoals cultuurbeleid, arbowetgeving en regelgeving aangaande openbare veiligheid. Onder andere door toedoen van de VNPF werd de artiestenregeling vereenvoudigd en worden voortaan alle DJ's als artiesten aangemerkt voor de loonbelasting en premieheffing. De VNPF heeft in het kader van zelfregulering en de nieuwe arbowet de branchecatalogus 'Schadelijk Versterkt Geluid' ontwikkeld. De VNPF heeft met de Belastingdienst en het UWV een convenant Horizontaal Toezicht afgesloten om duidelijkheid te scheppen over vrijwilligersregelingen en gratis verstrekkingen aan personeel. Met het Ministerie van OCW is een intentieverklaring getekend om meer maatschappelijke stageplekken te realiseren in de sector. Ook onderhandelt de VNPF met auteursrechtenorganisaties over het tarief en maakt waar mogelijk collectieve afspraken.

dienstverlening

De VNPF ontwikkelt diensten voor haar leden om daarmee hun prestaties te verbeteren. Met het Poppodium Analyse Systeem kunnen poppodia al sinds 2002 hun bedrijfsvoering onderling vergelijken. Begin 2009 publiceerde de VNPF het Grote Poppodium Onderzoek, waarin de belangrijkste ontwikkelingen in de bedrijfsvoering van de Nederlandse poppodia in de afgelopen twaalf jaar worden belicht. In 2012 is ook begon-

nen met het verzamelen van de gegevens van popfestivals. Momenteel ontwikkelt de VNPF een gestandaardiseerd publieksonderzoek voor al haar leden. Verder sluit de VNPF collectieve overeenkomsten met leveranciers van diverse producten en diensten om korting voor de leden te verkrijgen. De VNPF verleent tevens diensten aan de apart opgerichte werkgeversvereniging WNPV, voor de ontwikkeling van een eigen CAO (zie hoofdstuk 'Meer informatie', pagina 29).

ledenbijeenkomsten

De VNPF organiseert jaarlijks diverse bijeenkomsten, waar kennis over relevante onderwerpen wordt uitgewisseld. Er zijn overleggen en workshops voor onder andere directies, programmeurs, marketingmedewerkers, horecamanagers en technici van poppodia en -festivals. In januari is de VNPF verantwoordelijk voor diverse seminars tijdens de jaarlijkse Eurosonic Noorderslag Conferentie in Groningen. De VNPF organiseert ieder najaar het VNPF-Congres met een jaarlijks wisselend dagprogramma. Daarnaast doet zij samen met de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD) een tweejaarlijks congres Horeca in de Podiumkunsten. Een jaarlijkse traditie is ook het uitreiken van de IJzeren Podiumdieren, de vakprijzen voor onder andere het beste podium en festival, beste directeur en programmeur. Tenslotte maakt de VNPF sinds 2011 deel uit van een Europees netwerk van poppodia, Live DMA, dat zich op Europees niveau bezighoudt met belangenbehartiging, dienstverlening en kennisuitwisseling.

LEDENLIJST VNPf POPPODIA september 2012

013 Popcentrum

Veemarktstraat 44
5038 CV Tilburg
t 013 4609500
www.013.nl

Atak

Willem Wilminkplein 1
7511 PG Enschede
t 053 4322388
www.atak.nl

Bakkerij, De

Dorpsstraat 30
1901 EL Castricum
t 0616235735
www.vriendenvandebakkerij.nl

Baroeg

Spinozaweg 300
3076 ET Rotterdam
t 010 4325735
www.baroeg.nl

Beest, 't

Beestenmarkt 3
4461 CS Goes
t 0113 228142
www.tbeest.nl

Bibelot

Wijnstraat 117
3311 BT Dordrecht
t 078 6133482
www.bibelot.net

Boerderij

Amerikaweg 145
2717 AV Zoetermeer
t 079 3211012
www.cultuurpodiumboerderij.nl

Bolwerk, Het

Kerkgracht 8
8601 EC Sneek
t 0515 418707
www.hetbolwerk.nl

Brogum

Julianastraat 46
4301 NC Zierikzee
t 0111 450127
www.brogum.nl

Burgerweeshuis

Bagijnenstraat 9
7411 PT Deventer
t 0570 619198
www.burgerweeshuis.nl

Doornroosje

Groenewoudseweg 322
6525 EL Nijmegen
t 024 3554243
www.doornroosje.nl

Duycker

Raadhuissplein 5
2132 TZ Hoofddorp
t 023 5623310
www.duycker.nl

Effenaar

Dommelstraat 2
5611 CK Eindhoven
t 040 2448861
www.effenaar.nl

Ekko

Bemaarde Weerd W.Z. 3
3513 BH Utrecht
t 030 2317457
www.ekko.nl

Fenix

Odasingel 90
6131 GZ Sittard
t 0464007353
www.fenix.nl

Front, Het

Stobbelaan 1
7681 ZN Vroomshoop
t 054 6643370
www.frontvroomshoop.nl

Gebouw-T

Wilhelminaveld 96
4611 WJ Bergen op Zoom
t 016 4253122
www.gebouw-t.nl

Gigant

Nieuwstraat 377
7311 BR Apeldoorn
t 055 5216346
www.gigant.nl

Groene Engel, De

Kruisstraat 15
6525 EL Nijmegen
t 0412 638445
www.groene-engel.nl

Hedon

Burgemeester Drijbersingel 7
8021 DA Zwolle
t 038 4527229
www.hedon-zwolle.nl

Iduna

Oliemolenstraat 16
9203 ZN Drachten
t 0512 522650
www.iduna.nu

Kasteel, Het

Concertweg 1
2402 JG Alphen aan den Rijn
t 0172 432424
www.hetkasteel.nl

Kelder, De

Eemlaan 1
3812 ED Amersfoort
t 033 4638457
www.podiumdekelder.nl

Kroepoekfabriek

Kon. Wilhelminahaven ZZ 2a
3134 KG Vlaardingen
t 010 4455580
www.kroepoekfabriek.nl

LaKei

Molenstraat 123
5701 KB Helmond
t 0492 599287
www.lakeihelmond.com

Luxor Live

Willemsplein 10
6811 KB Arnhem
t 026 3511660
www.luxorlive.nl

LVC

Breestraat 66
7311 CS Leiden
t 071 5146449
www.lvc.nl

Manifesto

Holenweg 14C
1624 PB Hoorn
t 0229 249839
www.manifesto-hoorn.nl

Melkweg

Lijnbaansgracht 234a
1017 ZM Amsterdam
t 020 5318181
www.melkweg.nl

Merleyn

Hertogstraat 13
6511 RV Nijmegen
t 024 3554243
www.merleyn.nl

Metropool

Industrieplein 10
7553 LL Hengelo
t 074 2438000
www.metropool.nl

Mezz Concerts Dance

Koninkstraat 101
4811 HL Breda
t 076 5156677
www.mezz.nl

n201

Zwarteweg 90
1431 VM Aalsmeer
t 029 7365959
www.n201.nl

Nieuwe Nor

Pancratiusstraat 30
6411 KC Heerlen
t 026 4009100
www.nieuwenor.nl

Oosterpoort

Trompsingel 27
9724 DA Groningen
t 050 3680368
www.de-oosterpoort.nl

P3

Purmersteenweg 17-19
1441 DK Purmerend
t 0299 411230
www.p3purmerend.nl

P60

Stadsplein 100A
1181 ZM Amstelveen
t 020 3453445
www.p60.nl

Paard van Troje

Prinsegracht 12
2512 GA Den Haag
t 070 7503434
www.paard.nl

Paradiso

Weteringschans 6-8
1017 SG Amsterdam
t 020 6268790
www.paradiso.nl

Patronaat

Zijlsingel 2
2013 DN Haarlem
t 023 5175850
www.patronaat.nl

Peppel, De

Montaubanstraat 106
3701 HZ Zeist
t 030 6935000
www.peppel-zeist.nl

Perron 55

Kaldenkerkerweg 55
5913 AC Venlo
t 077 3266530
www.perron55.nl

Popcentrale

Mervedestraat 48
3313 CS Dordrecht
t 078 6399992
www.popcentrale.nl

Pul, De

Kapelstraat 13
5401 EC Uden
t 0413 265091
www.livepul.com

Romein

Bagijnestraat 59
8911 DN Leeuwarden
t 058 2167733
www.poppodiumromein.nl

Rotown

Nieuwe Binnenweg 19
3014 GB Rotterdam
t 010 4362642
www.rotown.nl

Simplon

Boterdiep 69
9712 LK Groningen
t 050 3184150
www.simplon.nl

So What!

Vest 30
2801 VE Gouda
t 0182 519232
www.so-what.nl

LEDENLIJST VNPFF POPFESTIVALS september 2012

Tivoli

Oudegracht 245
3511 NL Utrecht
t 030 2313499
www.tivoli.nl

Tivoli De Helling

Helling 7
3523 CB Utrecht
t 030 2313499
www.tivoli.nl

Underground

Neringweg 159
8224 KA Lelystad
t 0320 285528
www.undergroundlelystad.nl

Vera

Oosterstraat 44
9711 NV Groningen
t 050 3134681
www.vera-groningen.nl

Victorie

Breedstraat 33
1811 HE Alkmaar
t 072 5115076
www.podiumvictorie.nl

Vorstin, De

Koninginneweg 44
1211 AS Hilversum
t 035-6215841
www.devorstin.nl

W2 concertzaal

Boschdijkstraat 100
5211 VD Den Bosch
t 073 6123422
www.w2.nl

Worm

Boomgaardsstraat 71
3012 XA Rotterdam
t 010 4767832
www.worm.org

Befrijdingsfestival Fryslân

Leeuwarden
t 058 2157771
www.befrijdingsfestivalfryslan.nl

4 en 5 mei Amsterdam

Amsterdam
t 020 4208160
www.4en5meiamsterdam.nl

Bevrijdingsfestival Brabant

Den Bosch
www.bevrijdingsfestivalbrabant.nl

Bevrijdingsfestival Den Haag

Den Haag
t 070 3604354
www.bevrijdingsfestivaldenhaag.nl

Bevrijdingsfestival Drenthe

Assen
t 0592 343911
www.bevrijdingsfestivaldrenthe.nl

Bevrijdingsfestival Flevoland

Almere
t 036 5332780
www.bevrijdingsfestivalflevoland.nl

Bevrijdingsfestival Groningen

Groningen
t 050 8508010
www.bevrijdingsfestivalgroningen.nl

Bevrijdingsfestival Limburg

Roermond
t 0475 315055
www.bevrijdingsfestival limburg.nl

Bevrijdingsfestival Overijssel

Zwolle
t 038 4532660
www.bevrijdingsfestivaloverijssel.nl

Bevrijdingsfestival Utrecht

Utrecht
t 030 2658728
www.bevrijdingsfestivalutrecht.nl

Bevrijdingsfestival Wageningen

Wageningen
t 0317 492522
www.4en5meiwageningen.nl

Bevrijdingsfestival Zeeland

Vlissingen
t 0118 415244
www.bevrijdingsfestivalzeeland.nl

Bevrijdingsfestival ZH

Rotterdam
t 010 4331300
www.bevrijdingsfestivalzh.nl

Bevrijdingspop

Haarlem
t 023 5255225
www.bevrijdingspop.nl

Dance Valley

Spaarnwoude
t 020 4936050
www.dancevalley.nl

De Affaire

Nijmegen
t 024 3554243
www.de-affaire.nl

Eurosonic/Noorderslag

Groningen
t 050 3680244
www.noorderslag.nl

Live@Westerpark

Amsterdam
www.liveatwesterpark.nl

Lowlands

Biddinghuizen
www.lowlands.nl

Metropolis Festival

Rotterdam
t 010 4331300
www.metropolisfestival.nl

North Sea Jazz

Rotterdam
www.northseajazz.com

Pinkpop

Landgraaf
t 046 4752500
www.pinkpop.nl

Pitch

Amsterdam
www.pitchfestival.nl

Rockin' Park

Nijmegen
www.rockinpark.nl

Songbird

Rotterdam
www.songbirdfestival.nl

Zomerparkfeest

Venlo
t 06 40392826
www.zomerparkfeest.nl

MEER INFORMATIE

Voor meer informatie over de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals kunt u terecht op de website www.vnpf.nl. Hier vindt u het laatste nieuws en kunt u zich abonneren op de elektronische nieuwsbrief. Ook kunt u er meer lezen over actuele belangenbehartiging, dienstverlening aan leden en VNPF-bijeenkomsten. Verder vindt u er alle belangrijke gegevens over de VNPF-leden.

lid worden?

Poppodia en popfestivals die het programmeren van levende popmuziek als belangrijkste taak hebben zijn van harte welkom bij de VNPF. Zij genieten voordelen zoals een gezamenlijke lobby, grote kortingen op de afdracht van auteursrechten en producten en diensten van vele leveranciers. Podia krijgen toegang tot het Poppodium Analyse Systeem. Leden betalen contributie naar omvang van hun podium of festival en naar het totale bezoek.

poppodium analyse systeem

Het Poppodium Analyse Systeem (PAS) is een benchmarkinstrument waarmee podia hun eigen prestaties kunnen vergelijken met die van andere poppodia. In opdracht van de VNPF maakt ABF Research Delft het PAS op basis van een uitgebreide vragenlijst onder de podiumleden. PAS is tegen betaling beschikbaar voor iedereen met interesse in de exploitatie van poppodia.

WNPF

De Werkgeversvereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (WNPF) is door de VNPF in het leven geroepen om een eigen CAO Nederlandse Poppodia en Festivals te ontwikkelen. Deze CAO wordt sinds 2009 door een aantal podia toegepast.

LIVE DMA

Het Europese netwerk van brancheverenigingen van poppodia waar VNPF deel van uitmaakt houdt zich op Europees niveau bezig met belangenbehartiging, dienstverlening en kennisuitwisseling. Meer informatie op www.live-dma.eu.

Voor meer informatie of bestellingen:

www.vnpf.nl

info@vnpf.nl

t 020 4215005

IS DIT EEN WOLF
OF
EEN VOS?

muziek, radio, televisie, entertainment, leisure,
internet, lifestyle, mobiel, games, reclame, film,
boeken, sport, live & kunst

DE VOS & PARTNERS ADVOCATEN

full service, branche gespecialiseerd,
redelijke tarieven, veel kennis en ervaring

SCHERPE GEESTEN,
DUURZAME OPLOSSINGEN

WWW.DEVOS.NL
contact: mkoedooder@devos.nl

De Vos & Partners Advocaten steunt de manenwolven van
Artis in Amsterdam. Deze manenwolf is een vos.

**Cultureel ondernemen is
een **kunst** en belangrijker dan ooit.**

Wilt u weten wat Driessen hierin
voor u kan betekenen?

www.driessen.nl/cultuur

Bent u VNPF-lid?

Profiteer dan van extra
scherpe payroll-tarieven
bij Driessen.

driessen

HRM _ Payroll

Ruimte voor ambities

Risico's raken de ondernemersgeest en ambities. Aon adviseert organisaties, branches en koepels bij het inzichtelijk en beheersbaar maken van deze risico's. Wij helpen deze risico's te beoordelen, te beheersen, te bewaken en te financieren.

Aon, partner van VNPF.

www.aon.nl

Risk. Reinsurance. Human Resources Empower Results™

Aon

PARTNER VAN VNPF, UW ADRES VOOR:

BHV TRAININGEN • AED • EHBO ONTRUIMINGSOEFENINGEN OMGAAN MET AGRESSIE EN GEWELD • VEILIGHEIDS ADVIES OP MAAT • CRISISMANAGEMENT

MEER INFORMATIE:

vraag een informatiepakket aan of maak een afspraak met Anita Rebel. Zij is de vaste contactpersoon voor VNPF-leden en brengt u graag een bezoek. U kunt haar bereiken op: 024 373 09 77 of stuur een email naar: a.rebel@bhv.nl

Laat geen geld wegstromen

**Meer rendement
uit horeca door
tapautomatisering**

Niet langer onnodig morsen, te volle
glazen schenken, ongezien weggeven,
onnodig tapverlies of onzorgvuldig afrekenen.

Door horeca-automatisering heeft u op eenvoudige wijze
volledige controle over de bij uw klanten in rekening gebrachte
drank. Zo bespaart u tot 30% op de inkoopkosten van uw
drankvoorraad. Door automatisering van uw drankuitgifte door
Van Duijnen Horeca Service laat u geen geld wegstromen.

Kijk op **www.rekenuitjewinst.nl** en bereken wat u per jaar kunt
besparen. Of bel 036-538 78 78 voor een vrijblijvend advies.

 van duynen
Horeca Service

Deze Poppodia gingen u voor: 013, Tilburg • Baroeg, Rotterdam • Bibelot, Dordrecht • Duycker, Hoofddorp • Gigant, Apeldoorn • Heineken Music Hall, Amsterdam • Manifesto, Hoorn • Paradiso, Amsterdam • Patronaat, Haarlem • W2, Den Bosch • Ziggo Dome (medio 2012)

purca
software voor podia

evenementenplanning

personeelsplanning

managementinformatie

workflow-ondersteuning

in de 'cloud'

overall toegankelijk via internet

flexibel

aanpasbaar aan je organisatie

toekomstbestendig

we blijven Purca ontwikkelen

Bekijk uitgebreide uitleg en voorbeelden op: **www.purca.nl**

Voor informatie of een afspraak:
bel **088 5050 400**
mail **info@purca.nl**

Purca wordt ontwikkeld door:

Humanitech
IT met mensen

**TOCH MAAR
LIEVER NAAR
DE ECHTE
DRUKKER.**

www.drukwerkfabriek.nl